

PROJECTFICHE WORKSHOPS EN OPLEIDING

**Inspiratiegids voor preventie van seksueel en
gendergerelateerd geweld in de publieke ruimte**

**Directie Lokale Veiligheid en Politie
FOD Binnenlandse Zaken**

Workshop/opleiding	
Naam stad/gemeente	Sint-Gillis
Gewest	Brussel-Hoofdstad
Instelling	Dienst Preventie van de gemeente Sint-Gillis - Dienst Buurtjustitie
Domein	Opleiding en sensibilisering van actoren op het terrein
Type preventie	Primaire preventie
Contactpersoon	Christel Calistri, preventieambtenaar ccalistri@stgilles.brussels 02/542.63.51
Context waarin het project is ontwikkeld	<p>Op alle politieke niveaus is de bestrijding van gendergerelateerd geweld, inclusief seksueel en seksistisch geweld, een prioriteit en dit overeenkomstig het zogenaamde Verdrag van Istanbul waar België deel van uitmaakt.</p> <p>Wat bijvoorbeeld de subsidiaire autoriteiten van de Preventiedienst betreft, wordt in het Globaal Veiligheids- en Preventieplan 2021-2024, uitgewerkt door BPV (tegenwoordig "Safe Brussels"), overeenkomstig de Gewestelijke Beleidsverklaring 2019-2024, van gendergerelateerd geweld een prioriteit gemaakt op het vlak van de fysieke en psychische integriteit van mensen. Bovendien is gender een transversale prioriteit voor alle thema's die in het GVPP 2021-2024 werden vastgesteld. Ook in de Kadernota Integrale Veiligheid (KIV) 2022-2024 is de bestrijding van gendergerelateerd geweld als prioriteit opgenomen, met inbegrip van de bestrijding van seksueel geweld.</p> <p>Op gemeentelijk niveau wordt de gelijkheid van mannen en vrouwen bevorderd. Meer specifiek wil de meerderheid de openbare ruimte inclusiever maken en het gevoel van onveiligheid bij vrouwen bestrijden. Tot slot wordt op het gebied van preventie in het meerderheidsakkoord 2019-2024 bijzondere aandacht besteed aan veiligheidskwesties die vrouwen treffen. In dit opzicht richt het Lokaal Preventie- en Buurtplan 2022-2024 zich op zes problematieken, waaronder gendergerelateerd geweld, intimidatie en andere vormen van discriminatie in de publieke en private sfeer.</p> <p>Het is met name door het opleiden van personeel in kwesties met betrekking tot genderongelijkheid en gendergerelateerd geweld en door het sensibiliseren van personeel voor een genderspecifieke benadering (van bijvoorbeeld het gevoel van onveiligheid in de</p>

publieke ruimte), dat de strijd tegen seksueel en gendergerelateerd geweld in de publieke ruimte kan worden aangegaan en versterkt.

Filosofie

Om de strijd tegen gendergerelateerd en seksueel geweld in de openbare ruimte (maar niet enkel daar) op te voeren, werkt de Dienst Preventie - al enkele jaren - aan de versterking van de opleiding van de verschillende teams op het gebied van gendergerelateerd geweld. Naast het ontwikkelen van opleidingen omtrent de bestrijding van deze vormen van geweld, is het doel de werkne(e)m(st)ers van de nodige tools te voorzien zodat ze een genderspecifieke benadering gaan hanteren in situaties waarmee ze tijdens hun respectieve functies te maken krijgen.

Door hun opdrachten werken veel werkne(e)m(st)ers van de Dienst in de openbare ruimte waardoor ze bevoorrechte getuigen en actoren zijn in de strijd tegen seksueel en gendergerelateerd geweld in deze ruimte, voor een inclusieve stad. Naast deze eerstelijnsprofessionals bestaat de kans voor bijna alle leden van De dienst dat zij geconfronteerd worden met vormen van gendergerelateerd geweld, daarom worden ze opgeleid om personen die hiermee te maken krijgen te detecteren, op te vangen en door te verwijzen. Binnen de "algemene" eerstelijnsdiensten kan het ene verzoek immers leiden tot een ander. Zo zijn bijvoorbeeld slachtoffers van echtelijk geweld die onze diensten raadplegen soms tot bij ons geraakt via een juridische consultatie omtrent een geschil op het vlak van goederenrecht.

Het gemeentelijk niveau heeft uiteraard een rol te spelen in een geïntegreerde en integrale strijd tegen gendergerelateerd geweld. De Dienst Preventie van de gemeente Sint-Gillis streeft deze doelstelling logischerwijs na op het gebied van sociale en situationele preventie.

Beschrijving

De diversiteit van de teams en beroepen bij Preventie maakt dat er een breed gamma aan opleidingen is, waarvan sommige opleidingen specifiek zijn en andere meer transversaal. Voor de duidelijkheid vermelden we de verschillende gevolgde opleidingen met onder elke opleiding de teams die eraan deelnamen.

1. **Opleiding "Voorkoming van intimidatie en seksisme in de openbare ruimte"** (voor medewerkers op het terrein Veiligheid en Preventie)

Gemeenschapswachten

2. **Deelname aan het project DPO** (Détection/herkennen – Prise en charge/opvangen – Orientation/doorverwijzen) (FLCPF)

- Deelname aan de testfase van de DPO-tool

Gemeenschapswachten, straathoekwerk(st)ers, buurtjuristen

○ DPO-project: Partner- en seksueel geweld: een intersectionele blik
Buurtjuristen, bemiddelaar(st)ers interpersoonlijke conflicten

○ Sensibiliseringsworkshops
Buurtjuristen

3. Begeleiding van slachtoffers van partner- en intrafamiliaal geweld (AMA)

Buurtjuristen

4. Uitwisselingsdag: Begeleiding van slachtoffers van partner- en intrafamiliaal geweld, de sector voor daklozen in actie! (AMA)
Coördinatie (EI)

5. Seksueel en gendergerelateerd geweld: welke feministische reacties? (Feminisme Yeah ! vzw)

Buurtjuristen

6. Et si la raison du plus fort n'était plus la meilleure - En wat als de wet van de sterkste niet meer zou gelden? (Place aux enfants)
Buurtjuristen

7. Partnergeweld: het proces van het geweld (FLCPF)

Buurtjuristen, bemiddelaar(st)ers interpersoonlijke conflicten

Bovendien namen de meeste teams deel aan de conferentie die werd georganiseerd door de Dienst Preventie over partnergeweld vanuit genderperspectief (onderwerp van een andere fiche van goede praktijken).

Er zijn veel perspectieven op het vlak van opleiding en sensibilisering omtrent gendergerelateerd geweld in de publieke ruimte:

1. Opleiding voor werke(n)m(st)ers over de DPO-tool (door een opgeleid jurist);
2. Opleiding op maat "anti-seksisme" (met rollenspelen en acteurs) voor gemeenschapswachten en straathoekwerk(st)ers over straatintimidatie (BVML);

3. Ontwikkeling van een opleidingsaanbod in het kader van het project "Rézone Midi #VIF", gecoördineerd door de gemeente Sint-Gillis.

Om goed te kunnen inspelen op de opleidingsnoden van de teams, worden er een aantal opleidingen op maat of interne opleidingen georganiseerd (zie perspectieven hierboven).

Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> ○ De terreinmedewerk(st)ers van de Preventiedienst (voornamelijk gemeenschapswachten, straathoekwerk(st)ers) alsook de eerstelijnsmedewerk(st)ers van de Preventiedienst (juristen, bemiddelaar(st)ers interpersoonlijke conflicten, schoolbemiddelaar(st)ers); ○ Andere medewerk(st)ers van de Preventiedienst die in contact komen met het publiek (verantwoordelijke OAGM, secretariaatsmedewerkers); ○ De teams die deze terrein- en eerstelijnsmedewerk(st)ers sturen (coördinatoren/coördinatrices).
Objectieven	<p>Professionals tools geven om ervoor te zorgen dat gendergerelateerd en seksueel geweld beter wordt herkend en aangepakt, of het nu plaatsvindt in de publieke ruimte of in de privésfeer.</p> <p>Netwerken en een sterk netwerk uitbouwen is een ander objectief dat de deelname van de teams aan deze opleidingen en studiedagen rechtvaardigt.</p>
Partners	<p>Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB), Fédération Laïque des Centres de Planning Familial, Blijf van mijn lijf, Place aux Enfants, Cultureel Centrum Ukkel, vzw Prefer, vzw Feminisme Yeah!, AMA, Fédération des maisons d'accueil et des services d'aide aux sans-abris, ...</p>
Budget	<p>20.000€.</p>